945 оной февралиин
18
ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 33 (4669)
Сэн 20 мүн.

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

Агротехникын заабарииe арюунаар дүүргэхэ

[А]гротехникын бүхы эрилтэ[ну]дые зүбөөр бэелүүлхэ ябадал [ү]р ургаса хуряаха шухала [х]элынь болодог. Тэрэниие [т]үшүүлэй хүдэлмэриин дүй [ш]эл бодотоор баримталжа үгэ[й] байна. Агротехникын зааба[ри]н ёһоор тарялангаа үтэг[ү]лжэ жэлһээ жэлдэ үндэр ур[гас]а хуряадаг манай республи[кы]н сфремовскэ, шурыгинска [т]ү звенонууд ургаса хуряаха [б]өө 2—3 дахин үлүүлэн [ху]ргэлэг байха юм. Энигэ йн [ай]магай Ново-Брянска сельсове[т]э Тельманэй нэрэмжэтэ колхо[зо]й нүхэр Серпион Киселевой [зв]ено имагтал агротехникые зү[бөө]р бэелүүлһэнэйнгэз ашаар [ху]да гарама үндэр ургаса ху[ря]даг болонхой.

[П]оли дээрэ саһа тогтоохо, наг [ш]эбхэ шэрэхэ болон үнэһэ, шу[бу]унай аргал суглуулха хүдэлмэ[ри]нүүд үбэлэй агротехникын шу[хал]а эрилтэнүүд боложо үгэнэ. [Х]эр мүноо үедэ энэ бүхы хэм[жэ]энүүд түлэг дунда ябуулагда[жа] байха сагынь байна. Респуб[ли]кын зарим түрүү колхозуу[д]ай агротехническэ хэмжээ[ябу]улгануудые хаһа болзор соонь [үн]гэргэжэ, үндэр ургаса хуряаха[д]а һуури табинхай. Эдэлэй [хоо]до Байкало-Кударын аймагай [«Л]ейн 1». Мухаршэбэрэй аймагай «Красный заган», Ленинэй [нэ]рэмжэтэ (Закамен), Приб[ай]кальска аймагай Чапаевай нэ[рэм]жэтэ, «Ударник», (Хэжэнгэ) [кол]хозуудые оруулмаар байна. [Эдэ] колхозууд агротехникын заа[бари]и бодотоор дүүргэжэ тарилга[да]а хүсэд бэлэн болонхой.

[Х]абарай тарилгада хаһа соонь [бэ]лдхэжэ бэеэ зэһэһэн түрүү [кол]хозуудай байбашье, зарим [айма]гууд энэ шухала хэрэгтэ [да]йша хэрэгээр ханхажа бүхы [ре]спубликаяа гэдэргэнь татана. [Ре]спубликын колхозууд юрэнхы[дөө] поли дээрэ наг шэбхэ шэрэ[хэ], нютагай үтэгжүүлгэ—шу[бу]унай аргал, үнэһэ суглуулха [тү]сэбүүдэө хахадлаашэдүй бай[на] юм. Тэрэшэлэн поли дээрэ [са]һа тогтоохо, мүльһэ шэрэхэ [хү]дэлмэринүүд хангалтагүй бай[наа]р. Хорнин, Курумканай, Занграйн аймагууд саһа тогтоохо хүдэлмэри илангаяа һулаар эмхидхэнхэй. Хориин колхозууд поли дээрэ шэбхэ шэрэхэ, саһа тогтоохо түсэбүүдээ хахадлаха лагаашьедүй байһаар.

Хабар болохо саг дүтэлжэл байна. Тиихэ бүриинь тарилгын болзор ойротоно. Тэрэнтэй хамта үбэлэй агротехническэ хэмжээнүүдые ябуулха эгээл һайн хаһа үнгэрнэ. Тиимэ тулада эдэ үдэрнүүдтэ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды үнгэргэхэ, илангаяа поли дээрэ саһа тогтоохо, мүльһэ шэрэхэ хүдэлмэрээ колхоз бүхэн һаяар дүүргэхэ зэргэтэй. Тиихэдээ наг шэбхэ шэрэхэ, шубуунай аргал суглуулха хүдэлмэринүүдээ хожомой ээлжээндэ табижа яажашье болохогүй. Мүнөө үедэ колхоз, совхозуудай тариаланжалай бүхы хүсэн полевой хүдэлмэринүүдтэ элсүүлэгдэһэн байха зэргэтэй.

Хүдөө нютагуудтахи партийна, советскэ болон газартаряалангай органууд Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн үдэр—мартын 2 хүртэр колхозуудай тарилгата бэлэдхэлэйнгээ хүдэлмэри дүүргэхэ ябадал хангаха шухала зорилготой. Тиихын тулада түбхын түрүүнлэ колхознигуудай ажал хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэжэ, тэдэнэрэй дундахи социалистическэ мүрысөө бодотоор хүтэлбэрилхэ шухала. Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байһан колхозууд дутуунуудаа ойрын үдэрнүүдтэ усадхахын тулада саһа тогтоохо наг шэбхэ шэрэхэ, үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха хүдэлмэринүүдые үдэр һүнигүй ябуулха зэргэтэй. Тиигээд байһадаа эдэ дутуунуудаа бүгэдынь усадхажа үндэр ургасын бата бэхи һуури табиха байна.

Нүхэд колхозуудигууд! 25 жэлэй алдарта ойе ажалай амжалтануудаар угтахын тулада социалистическэ мүрысөөндэ бүри үргэнөөр оролсожо, агротехникын заабарии арюунаар дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэе!

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 16-ай оперативна мэдээнһээ

Февралиин 16-ай туршада БЫДГОШ (БРОМБЕРГ) городһоо зүүн-хойгуур ба зүүгээр манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые хэһэнэйнгээ эсэстэ КЛАЙН ТАШАУ, ЕШЕВО, ЛЯСКОБИЦ, БУЦИГ, ЛЮДВИГСТАЛЬ, КЛАЙН ГАЦНО, ШМИДЕБРУХ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлбэ.

ПОЗНАНЬДО БАРТЫН зүүн зэрэдэхи 4 пригородые ба ЦИТАДЕЛИИН районииe барижа байһан дайсанай хүреэлэгдэһэн гарнизониие үгы хэхэ байлдаанууд үргэлжэлбэ.

ГРЮНБЕРГ городһоо баруугаар манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, 50 гаран һуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда РОТЕНБУРГ, ТИНЕНДОРФ, РУСДОРФ, ДОЙЧ ЗАГАР, КОССАР, ВЕЙСИГ, РЕЙХЕНАУ гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлэн абажа, БОБЕР мүрэндэ хүрэбэ. Февралиин 15-да манай сэрэгүүд ГРЮНБЕРГ городһоо урдуурхи оршондо 1.500 гаран немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаһан ба 350 ехэ буутай. 1.500 ехэ буутай ба миномёдуудай сэлтэнүүдтэй, 1.500 хүнгэн пулемёдуудтай ба ехэ тоото һомо хэрэгсэлтэй склад-арсенал бүхэлэн абаһан байна.

БРЕСЛАУГАЙ (БРЕСЛАВЛЬ) оршондо манай сэрэгүүд горотой хойто, баруун ба урда талануудһаань добтолжо, БРЕСЛАУ (БРЕСЛАВЛЬ) городые хамгаалжа байһан дайсаной бүлэглэлгые хүреэлжэ дүүргэбэ. Энэ оршондо манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудайнгаа ябаса дундуур 200 гаран һуурин газарнуудые, тэдэнэй тоодо ХУНДСФЕЛЬД, ДОЙЧ ЛИССА, ВАНЗЕН гэдэг городуудые ба МАРГАРЕТ, ДРАХЕНБРУН, ЗАКРАУ, ПАШЕРВИЦ, ШЕБИЦ, ШЕНГАРТЕН, ДОБРЮНК, КЛЕТТЕНДОРФ, КАТТЕРН, КРАФТБОРН гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлбэ.

БУДАПЕШТһЭЭ баруун-хойгуур [illegible] модон соогуур манай сэрэгүүд городой баруун хубиһаа мултаран гараһан дайсанай бутаргагдаһан бүлэглэлгэнүүдэй усадхалгые дүүргэбэ. Февралиин 15-да тус оршондо манай сэрэгүүд 3.400 гаран дайсанай солдат болон офицернүүдые плендэ абаһан ба байлдаанүүдай болоһон газарнууд дээрэһээ дайсанай 200 гуремёт, 4 000 винтовко болон 1.500 автомат түүжэ абаһан байнэ.

Фронтын бусад участогууд дээрэ гагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд ба хэдэхэдэн пунктнүүдтэ нютагай удхашанартай байлдаанууд боложо.

Февралиин 15-да бүхы фронтнууд дээрэ 117 немецкэ танк гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байнэ. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 39 самолет унагаагдаба.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Верховно Главнокомандалагша нүхэр СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Байкало-Кударын аймагай «Путь Сталина» колхозой, бидэ эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд немецко-фашистска булимтарагшадые эсэслэн бута сохин һалгааха сагаа дүтэлүүлхые эрмэлзэжэ, өөһэдынгөө алдарта Улаан Армиин дайшалхы хүсэ шалалые хангахын тулада Бурят-Монголые интервентнүүд ба сагаангвардеецүүдһээ сүлөөлһэн 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ танкова колоннын байгуулалгада өөһэдынгөө нөөсэлгэһөө 60.000 түхэриг Госбанкда оруулбабди.

Манай хүндэтэ вождь ба полководец Танай бэе мэндэ ба ута наһа наһалжа, манай Эхэ оронноо жаргуулан һуухые хүсэнэбди.

Колхозой түрүүлэгшэ ПОСТНОВ.
Комсомольско организациин секретарь РОДОВИКОВА.

БАЙКАЛО-КУДАРА

„Путь Сталина“ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр ПОСТНОВТО Комсомольско организациин секретарь нүхэр РОДОВИКОВАДА

«Бурят-Монголые интервентнүүд ба сагаангвардеецүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэл» гэһэн танкова колоннын байгуулгада 60.000 түхэриг суглуулһан «Путь Сталина» колхозой эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигуудта минии ахадүүгэй амар мэндые ба Улаан Армиин баясхалан хүргыт!

И. СТАЛИН.

Агрономуудай республиканска конференци нээгдэбэ

[Ү]ржэтэр БМАССР-эй СНК-гэй [з]аданинуудай зал соо тариа[ла]лай түрүүшүүл болон рес[пу]бликын научна эмхи-зургаа[н]уд, һургуулинуудай хүдэлмэ[р]ишэдэй хабаадалсалгатайгаар [аг]рономуудай республиканска [кон]ференци нээгдэбэ.

[Х]элэ «БМАССР-эй хүдөө-ажа[ла]е улам саашань хүгжөөхэ хэм[жээ]нүүд тухай» СССР-эй СНК-[гэ]й тогтоол ба хүдөө-ажалай [ку]льтурануудай ургаса дээшэлүүлхэ агрономуудай зорилгонууд тухай» БМАССР-эй Газартаряалангай Нарком нүхэр Губоровскиин элидхэл. БМАССР-тэ ороһото культурануудай үндэр ургаса хуряаха агротехническэ арганууд тухай» нүхэр Крамгэгшын. «Газар уһалалга—хүдөө ажалай культурануудай ургаса дээшэлүүлхэ хэмжээ» гэһэн нүхэр Жигульскиин нэмэлтэ элидхэлнүүд хэлэгдэжэ, эдээн тушаа үгэ хэлэлгэ эхилээ.

Германиин газар дээрэһээ

Манай Эхэ ороной пангин һайхан газар уһанда зэбсэг техникээр добтолон ерэһэн муухай фашистнуудые өөрынгөө газар дээрэһээ намнажа, дайсанай газар—Зүүн Пруссии дээрэ гараһаар нилээд үни удаан болообди. Муухай фашистнуудай үзэһэн, бузарлаһан, дайн сэрэгтэ бэлдэһэн ба дээрмэшэ дайн сэрэгээ эхилһэн хара эшээн газартань илалтатайгаар ябанабди.

Эндэхи немецүүдэй гэр байрые ажаглан харахада, тонуулшан дээрмэшэн байгаа гэжэ мэдэхээр. Шоргоор-шоргоор хушалтатай гэрнүүдэйнь, ехэнүүд сарайн хүү шабын түмэрөөр хоройлогдоһон. Нишэ тиишээ хараһан шагаабари хонхогор сэнхэнүүдтэй. Би эндэ нэгэшье ажа һуужа байһан немецые хараагүйб.

Гэмээ мэдэһэн тонуулшад бүлтэ тэргэдэжэ арилһан байгаа. Нэгэ помещигэй байдалай (имениин) хажууда байхадаа, гэр байра соонь орожо хараабди. Таһалга соонь олон зөөлэн дивануд байгаа. Эдэ диван соо манай советскэ марктай манай диван олообди. Сээниг соонь олон архиин хооһон шэлнүүд байгаа, ажаглан харахадамнай, Францын шэлнүүд болон манай коньяк ба кагорой ород бэшэгтэй шэлнүүд байгаа.

Нүгөө помещигэй газаа манай «ЧТЗ» тракторай ба молотилкын байхые хараабди. Гэльлай горедой наана, манай плендэ абтаһан улаан сэрэгшүүлэй туйлай муу байдалда тулижа үлдөжэ байһан газар хараабди. Энэ модон казармын ханада «Эндэ бидэ оролуул баһуулжа, дарлуулжа байгаабди, манайхин—Улаан Армиинхид түргэн ерэжэ абарыт» гэһэн бэшэг уншаабди.

Геринтиин ой соо манине пэгэ зүтэрүү шарайтай муу хубсаһатай эхэнэр угтаа. Энэ эхэнэр баярлажа гэрэл орһон шарай гаар уйлан байжа хөөрэхэдөө. «Би Смоленскэ областиин хүм Немецүүдтэ намнуулжа, энэ хоёо хари газар хаягдажа, помещигэй гахайшан болонжо зобоохын ехээр зобооб. баһуулһын ехээр баһуулхаһаа гайна сохюулааб. Нагтай хамта 4 ород басагад байһан юм. Муу байдалһаа хоёрынь наһа бараа. Нэгыень өөрөөнай сохижо алаа. Би танай дүтэлхые тэргэлэжэ гарааб» гэжэ хэлэбэ. Эдэ бүгэдэ манай зориг улам хурсадхана. Немецүүдые бүри үзэн яданабди. Энэ баримтанууд түргэн харюугаа абахые уряална.

— «Бидэ улаан гараараа ахархан шуһан. дуһаһан пэлбоһон, зобоһон хүнүүдэй түлөө немецүүдые дарахабди».

— «Тэноглоһон эт зээрисэ олохобди, араатаа бусаахабди» гэхэ мэтэ тангариг манайхин дороо һанан, хэлэн ябадаг. Германиин байра байдал—тонуулша шуһаша ээнэй гэршэлнэ. Эдэ тонуулшадые газар дэлхэй дээрэ мүр сараа үгы болгожо, арад зондо амгалан жаргалтай байдал олгохо зорилгоёо түргэн дүүргэхээ бидэнэр. улаан арминихид фронтынхид, хүсэ зоригоо эмхидхэн, Берлин тээшэ зориин ябанабди.

Ц. НОМТОЕВ.
Олонис. гвардиин ахалагша лейтенант.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

Нүхэр СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Шэн зоригто Улаан Арминнгаа героическа илалтануудаар зоригжоһон «Востокзаготзерногой» Бурят-Монголой республиканска конторын ба пунктнуудай хүдэлмэрилэгшэд (...) нине өөһэдынь эшеэн сооөсэслэн бута нэрьен һалгааха сагые ойртуулха хүсэл зорегоо бусалан Бурят-Монголые, сагаангвардеецнууд болон интервентнүүд эз сүлөөлһөөр 25 жэлэй ойо эрхим һайнаар угтахые эрмэлзэжэ, Улаан Арминн зэбсэглэлгэдэ өөһэдынгөө нөөсэлгэһөө 101.128 түхэриг суглуулжа Госбанкда оруулаад, мүнөө суглуулха ябадалаа үргэлжэлүүлһээр байна.

Суглуулһан мүнгөөрнай дайшалхы самолёт бүтээгээд, түүнине «Бурят-Монголой заготзерногойхид» гэжэ нэрэлхые, хүндэтэ, Иосиф Виссарионович, Таниие гуйнабди. Манай энэ бэлэг болбол немецко-фашистска булимтарагшаые эсэслэн шалха хамтын хэрэгтэ туһа болог.

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович, советскэ арадые баяртайгаар сэнгүүлэн жаргуулха ута наһа наһалан элүүр мэндэ һууххыетнай хүсэнэбди.

«Востокзаготзерногой» Бурят-Монголой конторын Управляющи ИВОЛГИНА.

Парторганизацийн секретарь ХАРДАЕВ.

Месткомой түрүүлэгшэ ЕШИВКОВА.

УЛАН-УДЭ, БМАССР.

„Востокзаготзерногой“ Бурят-Монголой конторын управляющи нүхэр ИВОЛГИНАДА
Парторганизацийн секретарь нүхэр ХАРДАЕВТА
Месткомой түрүүлэгшэ нүхэр ЕШИВКОВАДА

«Бурят-Монголой Заготзерногой» гэлэг дайшалхы самолёдой бүтээлгэдэ зуун нэгэ мянга зуун хорин найман түхэриг суглуулһан «Востокзаготзерногой» Бурят-Монгол республиканска конторой ба пунктнуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ минии ахадуугүй амар мэндые ба Улаан Армиин баясхалан хүргэхые гуйнаб.

И. СТАЛИН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

Нүхэр СТАЛИНДА

Бурят-Монгол республикын сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлэгдэһөөр 25 жэл болохо ойе тэмдэглэхын тулада, хараалта дайсан—фашистска Германиие бута нэрьен һалгааха часые ойртуулхые хүсэһэн «Заготсенын» Бурят-Монголой конторын ба райзаготпунктнуудай хүдэлмэрилэгшэд Улаан Армиин буу зэбсэг бүтээлгэдэ 31.644 түхэриг госбанкда оруулба.

Манай шэн габьяата Улаан Армиин буу зэбсэг бүтээлгэдэ үгэһэн манай бишыхан ашатуһын бэлэгые абахые гуйнабди.

Иосиф Виссарионович, манай инаг Эхэ ороной алдар солын түлөө олон жэлдэ ажа һуухые ба элүүр мэндэ байхые хүсэнэбди.

«Заготсенын» Бурят-Монголой конторые эрхилэгшэ БРОВКИН

Парторганизацийн секретарь ХАРДАЕВ

Местно комитедэй түрүүлэгшэ ОЛЕНЕВ

Заготсеньын Зэдын пунктые даагша ГОМБОЕВ.

УЛАН-УДЭ.

„Заготсенын“ Бурят-Монголой конторые эрхилэгшэ нүхэр БРОВКИНДО
Парторганизацийн секретарь нүхэр ХАРДАЕВТА
Месткомой түрүүлэгшэ нүхэр ОЛЕНЕВТО
„Заготсенын“ Зэдын пунктые даагша нүхэр ГОМБОЕВТО

Улаан Армиин буу зэбсэг бүтээлгэдэ 31.644 түхэриг суглуулһан «Заготсенын» Бурят-Монголой конторын ба райзаготпунктнуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ минии ахадуугүй амар мэндэ ба Улаан Армиин баясхалан хүргыт.

И. СТАЛИН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

Нүхэр СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Алдарта Улаан Армиингаа илалтануудаар зоригжоһон Бурят-Монгол АССР-эй Зэдын аймагай, бидэ һургагшад фашистска арьяатаниие эсэслэн үгы хэхэ сагые ойртуулхые хүсэжэ, дайшалхы самолёдой байгуулалгада өөһэдынгөө нөөсэлгэһөө 50.000 түхэриг оруулбабди.

Манай нөөсэлгөөр бүтээгдэһэн самолёдые «Учитель Бурят-Монголии» гэжэ нэрэлхые, хүндэтэ нүхэр Сталин, Таниие гуйнабди. Манай агууехэ ороной арадуудые сэнгүүлэн жаргуулжа, олон-олон жэлдэ элүүр ба хүсэн түгэлдэрөөр һууххыетнай, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда хүсэнэбди.

Зэдын аймОНО-гой эрхилэгшэ БУЯЕВ.

Эхин ба дунда һургуулинуудай һургагшадай союзай айкомой түрүүлэгшэ ГАРМАЖАПОВ.

Доодо-Бургалтайн 7 жэлэй һургуулиин директор ШАБАГОРОВА.

БМАССР, ПЕТРОПАВЛОВКА

Зэдын аймОНО-гой эрхилэгшэ нүхэр БУЯЕВТА Эхин ба дунда һургуулинуудай һургагшадай союзай айкомой түрүүлэгшэ нүхэр ГАРМАЖАПОВТА Доодо-Бургалтайн 7 жэлэй һургуулиин директор нүхэр ШАБАГОРОВАДА

Бурят-Монгол АССР-эй Зэдын «Учитель Бурят-Монголии» гэдэг дайшалхы самолёдой бүтээлгэдэ 50.000 түхэриг суглуулһан аймагай һургагшадта минии ахадуугүй амар мэндые ба Улаан Армиин баясхалан хүргэхые гуйнаб.

И. СТАЛИН.

Партийна ажабайдал

Партийна суглаануудые дээдэ хэмжээндэ үнгэргэдэг болохо

ВКП(б)-гэй обкомой XVI пленумэй шиидхэбэриие дүүргэлтэ болгожо, Закаменай аймагай партийна организаци өөһэдынгөө зэргэдэ түрүү хүнүүдые элеэр элсүүлнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ ВКП(б)-гэй члендэ 63 хүн, партиин членэй кандидатуудай зэргэдэ 107 хүн элсүүлэгдэһэн байна.

Тус аймагай олонхи партийна эхин организацинууд партийна суглаануудые идейно-политическэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэдэггүй байха юм. Партийна суглаанууд дээрэ элидхэлнүүдые ихэнхэдээ колхозуудай правлениин түрүүлэгшэнэр гү, али партийна эхин организацийн секретарьнууд болон партиин айкомой инструкторнууд хэдэг байгаа. Һаяар партида ороһон залуу коммунистнуудта партийна даалгабари үгэхэ, тэрэ даалгабаряа дүүргэхэ хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлхэ гэхэ мэтын шухала хүдэлмэринүүд хангалтагүйгөөр хэгдэнэ гэхэдэ болохо.

Тэрээнһээ гадна, партийна суглаанууд дээрэ коммунистнуудайнгаа идейно-политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ асуудалнууд ородоошье зүбшэн хэлсэгдэдэггүй байна гэхэдэ дэмы бэшэ. Жэшээлхэдэ, Хамниин сельсоветэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци үнгэрэгшэ жэлдэ 18 дахин партийна суглаа үнгэргэжэ, тэрээн дээрээ 27 асуудал хэлсэһэн байха юм. Тэдэ, энэ асуудалнуудайнь 17-ниинь ажахын хүдэлмэриин ябаса тушаа, 5 асуудалынь партиин обкомой ба айкомой шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгоһон тухай, 3 асуудалынь агитационно хүдэлмэри һайжаруулха тушаа байгаа. Тиимэ болхолоороо тус партийна организаци болбол үнгэрэгшэ жэлэ коммунистнуудайнтаа идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ тушаа нэгэшье асуудал зүбшэн хэлсээгүй байһаниинь элитэ бэлэй.

Эндэхи олонхи партийна эхин организацинууд өөһэдынгөө баталһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ бололгые шалгаха талаар баһал муугаар хүдэлмэрилнэ. Тиимэһээ олонхи шиидхэбэринүүдынь дүүргэгдэнгүй саарһан дээрэ үлэшэдэг заншалтай. Зарим колхозно партийна эхин организацинуудай суглаан дээрэ бөө бэсынгээ хүдэлмэридэхи дутуу дунда зүйлнүүдые шүүмжэлхэ ябадал оройдоошье хэгдэнэгүй.

Дээрэ дурсагдаһан баримтанууд хадаа партиин айкомой, түбхын түрүүндэ, тэрэнэй эмхидхэлэй-инструкторска таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй энэ талаар хангалтагүй хүдөлмэри хэһэниинь эли тодоор гэршэлнэ. Мүн тэрэшэлэн аймагай олонхи колхозуудай дэргэдэхи партийна эхин организацинууд түрүү хүнүүдые партида элсүүлхэ талаар горьтой хүдэлмэри хэжэ шадаагүй байнаа.

Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци 1944 оной нюурта нэгэшье хүниие партида абаагүй. «Большевик» ба Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай партийна эхин организацинууд оройдоо нэгэ-нэгэ хүниие партида элсүүлһэн байха юм. Эдэ партийна организацинууд малшадай дунда партийно-политическэ хүдэлмэри тон һулаар ябуулһан дээрэһээнь, түрүү малшадые партида элсүүлнэгүй.

Гэбэшье, зарим партийна эхин организацинууд партида абаха хэрэгые партиин устав хазагайруулжа абаһан ябадал үзэгдэнэ. Жэшээнь, Хамниин сомонэй Калининай нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци нүхэр Виноградовые ВКП(б)-гэй зэргэдэ абахадаа, тэрэниие һайхашаагша коммунист нүхэр Викулин тэрэ хүнээ оройдоо хахад жэлэй туршада мэдэхэ байһан юм. Иимэ болхолоороо тус партийна организаци болбол энэ шухала партийна хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандаһаниинь элирүүлэгдэнэ.

Залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри һайнаар хэгдэнэ гэхын аргагүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ партида орогшодой дунда 78 хүн эрдэм бэшэг багаар мэдэхэ, 3 хүн оройдоошье бэшэг мэдэхэгүй байгаа. Энэ хадаа партиин айкомой бюрогой членүүд болон бусад хүдэлмэрилэгшэдые тэдэнэртэй үдэр бүхэндэ хүдэлмэри хэхые уялгална. Мүн тэрэшэлэн [...]да орохо болзороо алдаһан [...]дидатууд олон бии. Кали[...] нэрэмжэтэ колхозой парто[...]заца 2 кандидатууд, Ле[...] нэрэмжэтэ колхозой парто[...]заца 3 кандидат партида [...]хо болзороо үнинэй алдажа ябанад.

Зарим колхозуудай пар[...] эхин организацийн хүтэлбэр[...]шэд залуу коммунистнуудые [...]тийна хүдэлмэридэ эдэбхитэ[...] хабаадуулха талаар хүдэ[...] һайнаар хэнэгүй. Молотовой [...]рэмжэтэ колхозой парторга[...]цийн кандидатууд нүхэд Д[...]ев ба Раднаев гэгшэд «бидэ[...] партида ороһоноо хойшо, [...] партийна эхин организацийн [...]ретарь партийна даалга[...] үгөөгүй һэн» гэжэ хөөрэ[...] дээрэ мэдүүлбэ. Иимэ ба[...]нууд бусадшье партийна ор[...]зацинуудаар бии.

Энэ хадаа партиин айкомо[...] дэлмэрилэгшэдэй коммунис[...]дые политическэ талаар ха[...]тагүйгөөр хүмүүжүүлжэ б[...]ниие гэршэлнэ гээшэ. Мүн [...] партийна организацинууд па[...]на ажахыгаа һайжаруулха [...]ёһотой хүдэлмэри хэнэгүй. [...] Хайловска сельсоветэй Ста[...] нэрэмжэтэ колхозой пар[...] эхин организацийн секретарь [...] гэрэгшэ жэлдэ партиин ай[...] партийна суглаанайнгаа [...]колнуудые хүргөөгүй бай[...] Мүн «Большевик» колхозой [...] организаци оройдоо 3 про[...] хүргэһэн байха юм.

Партийна информаци һа[...]руулха талаар олонхи парт[...] организацинууд хангалтагүй [...]дэлмэри хэнэ. Тиимэһээ пар[...] айком болбол партийна [...] организацинуудай хэжэ бү[...] байһан хүдэлмэри тушаа [...]дэггүй байнад.

Ушар иимэһээ партиин ай[...] ба тэрэнэй хүдэлмэрилэгшэд [...] дутуу дунда зүйлнүүдээ [...] усадхаха талаар эмхидхэлэй [...]дэлмэриие энэ тэһээр ябу[...]уургатэй.

Г. ЕДЭ[...]
ВКП(б)-гэй обкомой инстру[...]

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организацийн дэргэдэ [...]литһургуули эмхидхэгдэһэн байгаа. Тус һургуулиин занятинууд неделидэ бүхэндэ алдадгүй, энд[...] коммунистнуудай ба эдибхитэдэй бүгэдын хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэнэ.

Энэ һургуулиин хүтэлбэрилэгшээр ВКП(б)-гэй айкомой пропагандист нүхэр Б. Цэктоев [...]дэлмэрилхэ зуураа һургуулингаа занятиие һайн бэлэдхэлтэйгээр политическэ дээдэ хэмжээ[...] үнгэргэдэг юм.

Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) партбюрогой секретарь нүхэр Т. Данзанов ба һургуулиие хүт[...]бэрилэгшэ партиин айкомой пропагандист нүхэр Б. Цоктоев гэгшэд политһургуулингаа за[...]тиие үнгэргэжэ байна.

А. Поповой фото.

Бурят-Монголые сулөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойдо

Малшадай нэмэлтэ түлбэри

Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-...ые улам саашань хүгжөөхэ ...жэнүүд тухай ССР Союзай ...ай Комиссарнарай Совөтэй ...толой ёһоор адуу мал үсхэ-...ыхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн ...рэһэн Бодонгуудай сомоной ...инай нэрэмжэтэ артелиин ...ахалай хэдэн олон хүдэлмэри-...шад 1944 оной дүнгөөр ажа ...нэмэлтэ түлбэри абаба.

...ней-товарна фермын һаали-... Д. Будажапова, Б. Бадмажа-..., Д. Цыренэва, Г. Цыренжа-... ба бусад нэгэ—нэгэ тугал ..., МТФ-е дагша нүхэр Б. ...пов гэгшэ мал үсхэбэрилхэ ...ай түсэб 100 процент дүүр-... гүрэндэ мяха тушааха ...6 оной түсэбһөө авансаар ...һанайнгаа ашаар 3 бурүу, ... тугал нэмэлтэ түлбэри аба-... байна.

Хониной-товарна фермын хү-дэлмэрилэгшэдэй дундаһаа Д. Юндунов, М. Будажанова, Б. Дамбаева ба бусад нэмэлтэ түлбэри абахаар хүдэлмэрилһэн байжа хони, хурьгадые абаа.

Правительствын халуун оролдолгоор хүрөөлэгдэжэ нэмэлтэ түлбэри абаха эрхэ олоһондо) омгорхоһон эдэ малшад мүнөө жэлдэ бүри һайнаар ажалажа адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхэ болон тэдэнэрһээ абтаха ашаг олзыень арбидхаха хэрэгтэ хэрмэйһөө шуужа оролдоноод. Мүнөө малай үбэлжэлгэ болон түл абалгын эгээл харюусалгата үедэ эдэ малшад ферме гүүр-нүүд эрэ улаан нэрэмжэтэй һэргэгээр хүдэлмэрилжэ байна.

А. МАНГУТОВ. (Бичурын аймагтахи манай информатор).

Үбһэ тэжээл арбилба

...ЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). ...-Монголые сулөөлһэнһөө ...о 25 жэлэй ойн урда тээхи ...литическэ мүрысөөндө ...соһон аймагай түрүү колхо-... адуу малаа садхалан дулаа-... ондо оруулнад.

...оло-Худанай сомоной Молото-... нэрэмжэтэ колхозой малшад ...ээрэ һайнаар хэрэглэжэ, ... малайнгаа шэнээ тамир ...уулангүй үбэлжүүлжэ бай-... Тэжээлээ зүбөөр гаргашалжа ...ан энэ колхозой малшад үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо 150 центнер үбһэ, 230 центнер һоломо арбилаа. Тэрэшэлэн Дунда-Худанай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малажалай фермынхид 139 центнер үбһэ, 134 центнер һоломо арбилһан байна. Тиихэ зуураа, адуу малаа бэлшөөжэ шагалынь дээшэлүүлжэ.

Үбһэ тэжээл арбилжа байһан эдэ колхозуудай түрүү малшад 25 жэлэй ойн үдэрые ажалтатайгаар угтахын түлөө улам эршэмтэйгээр мүрысэһэн байна юм.

Загаһашадай амжалта

...бансквин загаһанай завод ян-... һарын турша ажал-й ... ...бүтээсэ түйлажа, түрүү зэр-... оролдоһон байгаа. Мүнөө ...засотой коллективэйхин фев-... һарынгаа түсэбые түрүү-шын үдэрһөө эхилжэ эрхимээр дүүргэжэ байна.

Тиигэжэ февраль һарын 5 үдэрэй турша түсэбһөө гадуур 10 центнер эрхим һайн шапартай загаһа бариба.

Зураг дээрэ: Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой эрхим шубуушан В. Ф. Ефимова.

Нүхэр Ефимовагай хүтэлбэрилдэг шубуунай фермэ аймаг соо-гоо эрхимүүдэй нэгэндэ тоологдоно.

А. Поповой фото.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР ПРОДУКЦИ ГАРГАНА

Кооперин союзай системын олзобориlгын «Труд» артелиин коллективэйхид январь һарын туршала ажалаа жэшээтэ һайнаар ябуулжа бага бэшэ амжалта туйлаба.

Январь һарын туршала 147.600 түхэригэй продукци гаргажа, түсэбөө 114.7 процент дүүргэбэ. Сабхи оёгшо цехынхид 29.200 түхэригэй продукци гаргажа, һарынгаа түсэб 132 процент, мүн малгай оёдог цехын коллективэйхид 16600 түхэригэй продукци гаргажа, түсэбөө 135 процент дүүргэбэ.

М. НИЖИГИН.

Дайшалхы танк байгуулгада

Баатар Улаан Армиингаа үдэр ерэхэ бүри фашистска Германиин зүрхэн болохо Берлиндэ дүтэлжэ ябаһандань урмашаһан республикын олон ажалшад ба колхознигууд дайшалхы танкова колонно байгуулгада юугээшье гамнангүйгөөр үмсынгөө мөнгэ оруулжа байна.

Яруунын аймагта хамта дээрэ 616.938 түхэриг бэшүүлэгдэжэ, 128.812 түхэриг сэбэр мүнгөөр гар дээрэ оруулагдаба. Түс аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (Эгэтын сельсовет) 31.000 түхэриг сэбэр мүнгөөр оруулба. Мүн «Улан-Бравна» колхозойхид энэ үүсхэлые тон эдибхитэйгээр үнгэргэбэ. Энэ колхозой 72 наһатай 10 хүбүүдээ фронт эльгээһэн Д. Цыдыпова ба 82 наһатай Г. Гармаев гэгшэд 100-100 түхэригтэ бэшүүлбэд.

Сэлэнгын аймагай «Авангард» колхозойхид мүн баатар Улаан Армидаа туһалхые эрмэлзэжэ 25.000 түхэригтэ бэшүүлбэ.

Мүн тэрэшэлэн Бичурын промкомбинадай коллективэйхид 10.000 түхэриг оруулба.

Г. ГРЕХОВ.

Эршэмтэйгээр ажалаа ябуулна

Заиграйн аймагай Илькын сельсоветэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ц. Аядуев) Хяадагатайн леспромхозтой мөлөөлэлдэхэ зуураа, тон эршэмтэйгээр ажалаа ябуулжа байна. Тэдэнэр түрүүн угтаһан түсэбөө зүүн хубиһууржэ, мүнөө шэнэ ерэһэн түсэбөө дүүргэжэ эхилэнхэй. Тэнэ хүдэлмэрилэгшэ колхознигуудай дунда үдэрэйнгөө даалгабарита нормоёо дүүргэдэггүй хүн үгы шахуу. Молотэрэгшэд нүхэд Ц. Санжитов, Б. Пырен Дэржиев, Цыбыкдулма Шойжапова ба бусад үдэр бүри үндэр бүтээсэ түйлажа, даалгабарита нормонуудаа 110—120 процент хүргэтэр дүүргэнэ.

Иигэжэ Заиграйн аймагай түрүү колхозуудай нэгэн болохо Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз абаһан социалистическэ уялгаа болзор сооһоо дүүргэжэ, алдарта ойе ажалай амжалтаар угтахаар сохом зориһонхой.

Ц. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Болзор сооһоо 107 процент дүүргэбэ

Февралиин 14-эй «Кооперативна труд» гэжэ артелиин бүхы цехүүдээр гурбан союзна державануудай—Советскэ Союз, Америкын Холбоото Штадууд ба Великобританиин хүтэлбэрилэгшэдэй Крымдэ болоһон конференци тухай зорюулагдажа митингүүд болобо.

Тэнэ митинг дээрэ аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түлөөлэгшэ нүхэр Проценко үгэ хэлэһэнэй удаа хэдэн хэдэн хүнүүд үгэ хэлэбэд.

Түс артелиин коллективэйхид агуухэ гурбан державануудай хүтэлбэрилэгшэдэй конференциин шиидхэбэриие халуунаар угтажа, Бурят-Монголые сагаан гвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сулөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойдо зорюулан абаһан социалистическэ уялгануудаа сагболзор сооһоо 107 процент дүүргэхэбди гэжэ тобшо уялга абаба.

ГЕРАСИМОВСКА ЗВЕНОНУУДАЙ ҮБЭЛЭЙ ҮЕЫН ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

В. КУЗНЕЦОВ,
биологическа наукануудай кандидат.

★★★

...найн республикын гол мал ...ай туладань тэжээлэй бата ... база байгуулха хүдэлмэри ...үбэлгүй шухала байна. «Бу-...-Монгол АССР-эй хүдөө-ажа-... улам саашань хүгжөөхэ хэм-...нүүд тухай» ССР Союзай ...аркомой тогтоолоор малажа-... хүгжөөхэ аргабэлэмжонуу-... олохын тулада колхозуудта ...ниүй ехэ хүнгэлэлтэнүүд ... колхознигудые урма-...лэ хэмжээнүүд хараалагдаа. ...публикын колхозуудай гера-...ска звенонуудай хүдэлмэ-... һайжаруулха хэмжээ-ябуу-... тухай БМАССР-эй Сов-... болон ВКП(б)-гэй Обко-... оной январиин тогтоо-... колхозуудые урмашуулха ...хэмжээнүүд хараалагдаа байна. Парти болон пра-...льствын энэ ехэ анхарал ...оор хүрөөлэгдэһэн манай ...уд адуу малай тэо толгой ...уулха болон тэрэнэй ашаг ...дээшэлүүлхэ даалгабари-... үлүүлэн дүүргэхэ бүхы ... болоно.

...симовска түрүү звенонуу-... хүдэлмэриин дүй дүршэлөөр ...ан һайжаруулха ябалал ... база бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашапартай. Энэ ...нмэрие үбэл зунай үедэ үргэлжэ ябуулаг байха юм. Үбэлэй үедэ герасимовска звенонууд сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөхэ, үтэгжүүлхэ үнэһэ сугдуулха, уһалхын тулада сабшалан дээгүүр тошон халяаха гэхэ мэтын хүдэлмэри үнгэргэхэ уялгатай.

Хониной, мориной, эбэртэ томо малай наг шэбхэ сабшалангай газарай шухала үтэгжүүлэгнүүд болоно. Наг шэбхэ шаралгые үбэлэй үедэ үнгэргэжэ гектар бүхэндэ 60—70 шарга хаяжа мэнсогор консогороор обоолхо хэрэгтэй. Шэбхэ эбоолхо газарай саһан арилгагдаһан байха зэргэтэй. Тиихэдээ шэбхын обоонуудай хоорэ һоломоор хэһэн шэдэмэ хэбнэсхэр шухала. Энэ хаяаа шэбхын шүүһэ барижа абаха байна. Обоолһон шэбхын үргэниинь 3 метр, үндэрынь—2 метр байха зэргэтэй.

Газарай үтэгжүүлгэдэ хара хүрин үнгэтэй боложо бурьтиһан шэбхэ хэрэглэхэдэ һайн байдаг. Хурьһэн шэбхээр хэһэн обоо мартын тон багаар халаажа задаргаха хэрэгтэй. Шэбхэ хадаа обоогойнгэо дээрэ хажууда хэдэн вухэ налтаад досоонь тулее зомтоолоор гал түлихэ ёһотой. Шэбхэ болон бэлохоюу хара хүрин үнгэтэй боложо, холиһон һоломонь эсатажа хүхэрлаг байна. Мүн наг шэбхэ бусалаагүй извесьхэор халаажа болодог.

Герасимовска звенонууд наг шэбхэ шэрэхэтээ хамта үбэлөө үнэһэ суглуулха зэргэтэй. Герасимовска звено бүхэн хэды шэнээн үнэһэнэдэ хэрэгтэй байһанаа колхозой правлениида мэдүүлжэ, энэ хүдэлмэридэ түсгаар хүнүүдые табиха ёһотой.

Сабшалангай үндэр ургаса хуряахын тулада газарай хурьһэндэ шииг нөйтэ ехээр бариха шухала. Тиимэдэ саһа тогтооһо, сабшалан уһалха хүтэлмэринүүдтэ гэм анхаралаа табиха хэрэгтэй. Саһанай ехэнхи хүбиие уһалагдажа болохогүй үнтэр газаруудта тогтооха хэрэгтэй. Сабшалангай газар дээрэ саһа тогтоохоор поли дээрэхи шэнгээр хаалтанууды хэдэг юм.

Халын гол горьхонуудаар хүсэт уһалагдахагүй газар дээрэ тошон халяаха шухала. Тиихэдээ хабартаа горьтойхон газар һайн шанартайгаар уһалха арга олдохо байна. Апрель соо уһанай гэдэжэ байха үедэ сабшалан дээрэ халяажа байгааһан тошон дээгүүр һайрам урдалаг. Тиихэдэнь һайрамые хабар эртэ уһалдаг сабшалан тээшэ урахуулха хэрэгтэй. Саһа мүл һөөр дүүргэшэ һэн һүбэг канавануулаа эртэһээ хойшо сэбэрлэхэ шухала.

Сабшалангай үнтэр ургаса хуряажа республика соо суурхаһан нүхэр В. А. Герасимовай уһалуурниин дүй дүршөө бүхы герасимовска звенонууд халан абаха зэргэтэй. Энэ хаяаа хэлэн жэл соо сабшалан уһалһан баян хүй дүршэлтэй юм.

Сабшалангай газар уһалхын тулада гол горьхонуудта түсгаар хаалта хэхэ хэрэгтэй. Республикын эрхим луговодүүдай нэгэн Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звеногой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Санжанов иимэ хаалта һайнаар түхеэрһэн байна. Энэнь сабшалангайнь дииланхи талмай уһалдаг байха юм.

Сабшалан хоройлжо хааха һүргааг, һанааг бэлдэхэхэ ябалла герасимовска звенонуудай үбэлэй үеын шухала хүдэлмэри болодог байна. Сабшалангай газарай нөгөө адуу малаа гэшхүүлхэлэгүй хэгүйн тулада тэрэниие хабар эртэ байхада һайнаар хоройлхо хэрэгтэй.

Газарай үшөө хүйтэн байхада сабшалан сэбэрлэжэ эхилхэ шухала. Шугы бургааһа хабар эртэ байхада үндэһэтэйнь малтажа хаяха ёһотой. Намагтай газарай шугы бургааһа газарай үшөө хүйтэн байхада малтажа хаяхада дулаанай сагайхиһаа бэлэн байдаг.

Сабшалангай ургаса һайжаруулха дээрэ дурсагдаһан үбэлэй агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые түсэд хүргэжэ байхада үбһэ ногоон ехээр абтаха байна. Сабшалангай үнтэр ургаса хуряагдаад байгаа һаа адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ үлүүлэн дүүргэхэ болон тэрэнэй ашаг олзые дээшэлүүлхэ дүүрэн арга олдохо байна.

Бурят-Монголые сагаан гвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сулөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе угтуулан БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум, БМАССР-эй Совнарком, ВКП(б)-гэй обкомой хандалгада харюу болгон республикын колхозууд сабшалангай үнтэр ургаса хуряаха хэмжээнүүдые энэ гэһээр абаха зэргэтэй. Колхозуудтахи герасимовска звенонууд «Республикын колхозуудай герасимовска звенонуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоолой ёһоор хамаг хүдэлмэреэ өөһэдэшье үндэр ургаса түйлаха уялгатай.

Гурбан союзна державын хүтэлбэрилэгшэдэй Крымскэ Конференциин шиидхэбэри тушаа хилын саана иигэжэ бэшэнэ

Англи

ЛОНДОН. февралиин 14. (ТАСС). «Ивнинг Стандарт» болбол Конференциин шиидхэбэрине һайшаагаад, тус Конференци хадаа польскэ, югославска асуудалнуудые шиидхэбэ гэжэ тэмдэглэбэ. «Мүн тэрэшэлэн Конференции дээрэ Франциин аюулгүй байдалай хуушан түбэгтэй асуудалнуудые шиидхэхэ дурадхал табигдаһан байгаа. Бүхы Европые бүримүһэн сүлөөлхэ зам тодо һонороор харагдалагдаба... Дайн байлдаандахи мүнөөнэй нэгэдэл болбол агууехэ союз мүн. Энэ хадаа маргааша үлэрэй амгалан тайбан байдалдашье үргэлжэлэглэхэ байха. Иигээд лэ байлдаанда орое!».

«Манчестер Гардиан» газетэ түрүү статья соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Гурбан ехэшүүлэй» Крымтэхи уулзалгын аша үрэнь манай найдабарине бүхыһэншэхүү харюулха байха. Олон асуудалнууд хэлсэглэжэ дүүрэбэ». Тус газетэ польско асуудал тушаахи хэлсээе онсолон һайшаана.

«Ньюс Кроникл» редакционно статья соогоо Крымскэ Конференциин дүн тухай мэдүүлгые һайшаана. Энэ документ хадаа Германиие дараха планые ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохо ябадалые түсэблэбэ. Германиие өөрэхэ ябадалые бэелүүлхэ державануудай тоодо Франциие оруулха гэһэниинь Думбартон-Окслохи Конференциин дурадхалые зохёохо ба бэелүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд шэнгээр һайшааһан байна. «Польско асуудалай шиидхэгдэһэн ябадал болбол һайшаагдаха ба түсхайлан сэгнэгдэхэ ёһотой. Энэ болбол бусад бүхы асуудалнуудта орходоо үлэмжэ бусайданги байгаа. Тэдэ энэнэй шиидхэгдэһэн ябадал дээрэһээ эрхэ сүлөөтэ дуратай арадуудай нүхэсэлгэ һайшаагдаха ушартай байна» гэжэ газетэ бэшэнэ.

«Крымскэ Конференци болбол хүн түрэлхитэнэй түүхэ соохи замые зааһан тэмдэг болоно, гэжэ редакционно статья соогоо «Дейли мейл» бэшэнэ. Нимэ гайхамшагта шиидхэбэринүүдые табалан шиидхэһэн нимэ ехэ хэмжээтэй уулзалга гээшэ өнөөнһөө урагша нимэ богонихон саг соо хэзээдэшье болоогүй юм. Энэ хадаа европейскэ эб найрамдалые шэнээр өмхидхэһэн найман үдэр болоно».

«Йоркшир пост» газетын һанамжаар хадаа Крымскэ Конференциин дүн тухай мэдүүлгэ болбол эб найрамдал ба улас хоорондын нүхэсэлгын шэнэ замуудые нээжэ үгэнэ.

«Нацистнуудай найдабарин дүбэнь сэюзнигуудай хоорондо эбээ эдэрэлгэ гарахаабза гэһэн ябадал байгаа гэжэ газетэ үргэлжэлүүлнэ. Энэ һүүлшынь һүбэ Крымдэ үгы хэгдэв».

США

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 14. (ТАСС). Крымскэ Конференциин түүхэтэ декларации Холбоото-Штадуудта баяртайгаар абтаһан байгаа.

Крымскэ Конференциин дүнгые һайшааһан томо гаршагтайгаар үсэгэлээр үглөөнэй газетэнүүд туннхаглаба. Конференци дээрэ абтаһан фотографиие эли тодоор бүхы газетэнүүд гаргаба.

Вашингтонһоо корреспондентнүүдэй мэдээсэлгэнүүд соо Конференци дээрэ абтаһан сэрэгэй шиидхэбэри, мүн тэрэшэлэн Германида, сүлөөлэгдэһэн районуудта ба илангаяа Польшодо хабаатай шиидхэбэринүүдэй ехэ удхашанар тэмдэглэгдэнэ.

Крымскэ Декларацитай түрүүшын танилсалгаш е гурбан державын хэлсээн бэеэ харюулаа, олонхиной найдан хүлеэһэнһөө үлүү гараа гэжэ этигүүлнэ гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетэ түрүү статья соогоо бэшэнэ.

Крымскэ хэлсээн болбол союзнигуудай нэгэдэл ба тэдэнэй шиидхэбэриин дүрсые гэршэлһэн үшөө нэгэ агуухэ гэршэ баримта болоно гэжэ «Нью-Йорк Геральд Трибун» газетэ бэшэбэ.

Американска радио шэнжэлэгшэд Крымскэ Конференци дээрэ түйлагдаһан хэлсээе мүн һайшаана. Нүхэсэлгэ тухай хэлсээн болбол Крымскэ Конференциин гол темэнь бэлоо гэжэ радио комментатор Суйнг гэгшэ мэдүүлбэ. Суйнгын үгөөр ба Польшын тухай хэлсэн таараһан нимэ гайхамшагта жэшээ харуулһан нүхэсэлгэ болбол үргэлжын эб найрамдалые дэмжэн баталхада бата бэхи организациин залог болохо байна.

Черчилль, Сталин ба Рузвельт болбол болбосоронгы дэлхэйн баясхалан абаха тэнсүүритэй гэжэ «ПМ» газетэ бэшэнэ. Эдэнүүд болбол Польшодо хабаатай асуудал, мүн Германиие эзэмдэхэ ба сүлөөлэгдэһэн оронуудай правительство тогтоохо асуудалнуудай талаар хэлсэжэ тааралба. Тэрэ сүлөөлэгдэһэн оронуудай түһаламжаар оснии оронууд болбол англо-советскэ-американска коалициин халбагынь хахарүүлхэ гэжэ найдаһан байгаа һэн».

БЕРЛИНДЭХИ БАЙДАЛ

ЛОНДОН, февралиин 14. «Афтонбладет» гэжэ шведскэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Берлиндэ үлэсхэлэн ба мэгдэрэл һандарал болоно байна. Февралиин 11-дэ гитлеровецүүд элеэ хоолой магазинуудта зэбсэгтэ һахюул габиха баатай болобо.

Советскэ Союз дотор

Гуталай фабриканууд һэргээн бодхоогдожо байна

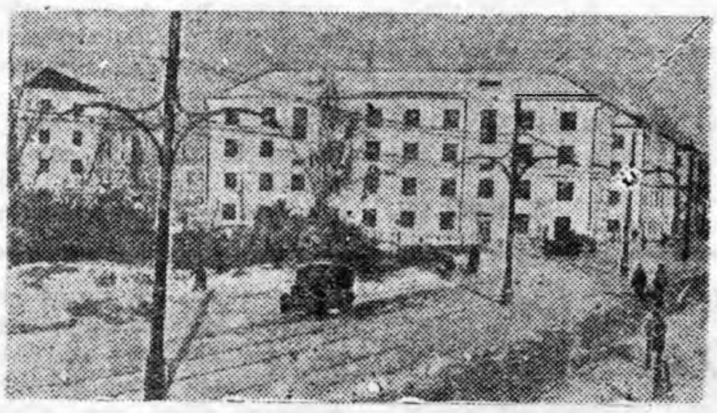
Немецкэ эзэмдэлгэһөө сүлөөлэгдэһэн районуудта СССР-эй хүнгэн ажаүйлэдбэриин Наркомадай 90 гаран гуталай предприятинууд һэргээн бодхоогдожо байна.

Энэ жэлдэ Курскда, Симферопольдо ба Гомельдо томо фабриканууд хүдэлмэрилжэ эхилхэнь. № 1 киевскэ фабрикын оёдолой ба штамповочно цехүүдэй байгуулалта дүүрэжэ байна. Ростов-на-Донугай гуталай фабрикын хүсэниинь ехэхэн нэмээ. Энэ шэнээр 4 дабхар байшан бариглаба. № 5 Харьковска фабрикын гол цехүүд хүдэлмэрилжэ эхилһэн ба түһалбариин байранууд болон хүдэлмэришэдэй гэрнүүдэй барилга дүүргэгдэхэ болоно байна.

Днепропетровско, артемовскэ ба сталинградска фабриканууды һэргээн бодхоохо хүдэлмэринүүд ябуулагдажа байна. (ТАСС).

Хойто Уралдахи агнуури

Ангай арһа олзобориххын түлөө 2.000 гаран ангууша Уралай хойто районуудта гараба. 17 наһатай ангуушан Геннадий Лаушин гэгшэ 280 хэрмэнэй ба 15 бүлгэнэй арһа бэлэдхэлэй организацинуудта тушааба. Тэрэ хадаа өөрынгөө даалгабарине ехэхэнээр үлүүлэн дүүргэбэ. Хуушан ангуушан Яков Сергеевич Власов гэгшэ ехэхэн амжалта түйлаһан байна.

Зураг дээрэ: Сталинградай Хүдэлмэришэн-Таряашанай үйлсэдэ һэргээн бодхоогдоһон байшан
А. Брянцовай фото (ТАСС-эй фотохроника).

Колхозно гидроэлектростанцинуудай байгуулга

Бага хүсэтэй колхозно гидроэлектростанцинуудай байгуулга Узбекистанда олоор эхилбэ. Станцинууд хадаа колхозуудай хүсөөр хадын горьхонууд мүрэнүүд дээрэ түхеэрэгдэжэ байна. 43 участогта хүдэлмэри ябуулагдана.

Энэ жэлдэ 300 бага хүсэтэй колхозно гидроэлектростанцинуудые байгуулха гэжэ шиидхэбэрилэгдэһэн байна. Колхозууд болбол хүдэлхэгүй фондһоо энэ зорилгодо 87 миллион түхэриг мүнгэ һомолбо.

Нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинууд байгуулагдажа байгаа гидроэлектростанцинуудта хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые бэлэдхэжэ байна. (ТАСС).

Һурагша Толя Андриенкын олоһон юумэнүүд

ОДЕССА Кировэй нэрэмжэтэ машина байгуулгын заводой слесарий хүбүүн 10 наһатай һурагша Толя Андриенко болбол хүнэй һуудаг гэрнүүдэй нэгэнэйнь газаа наадажа байтараа бутаргагдаһан шорой соонһоо жэбэр шэһэн хайрсаг олоһон байгаа. Тэрээн соонь 99 золотнигой алтан эдлэлнүүд—шэхэнэй һиихэ, бугааг, биһэлэг, үнэтэ шулуун ба һубһан гэхэ мэтын зүйлнүүд олдоо. Өөрынгөө олоһон юумэнүүдые залуу патриот хадаа оборонын фондо оруулаад, абагынгаа алба хэжэ байһан сэрэгэй частьда ехэ буу хэжэ үгэхые гуйһан байна. Толя Андриенкын гуйлта хүндэтэй дээрэ хүлеэгдэбэ.

Немецкэ эзэмдэгшэдэй абаашаһан зөөри Белоруссида бусаагдажа байна

Гитлеровскэ бандидуудай ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа болон культурна эмхизургаануудһаа абаашаһан ба тэдэнһээ добтолжо ябаһан советскэ сэрэгүүдэй һөөргэнь буляан абаһан зөөри Минск ерэжэ эхилбэ. Академи наукын библиотекнүүдэй ба Ленинэй нэрэмжэтэ белорусска гүрэнэй библиотекын 100 мянга тухай том номууд бусаагдаба. Витебскэ краеведческэ музей зуу зуугаад экспонадууд бусаагданхай. «Советская Белоруссь» гэжэ киностудиин аппаратуратай нэгэ хэды вагонууд харгыдаа ябана. (ТАСС).

Сүлөөлэгдэһэн районуудта 500 техникум

Немецко-фашистска булимтарагшадһаа сүлөөлэгдэһэн районуудта 500 гаран ажаүйлэдбэриин, зам харилсаанай ба хүдөө ажалай техникумууд һөргээн бодхоогдоһон ба шэнээр эмхидхэгдэһэн байна. Мүнөө УССР-тэ 290 техникум, Белоруссида 20 гаран техникум, Молдавида 10 техникум, Карело-финскэ ССР-тэ 6 техникум хүдэлжэ байна.

СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи дээдэ һургуулинуудай комитедэй техникумуудые хүтэлхэ Главна Управлени һэргээн бодхоогдоһон һургуулинуудта 1 миллион номуудые эльгээбэ. (ТАСС).

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, (ТАСС). Союзни[...]дай экспедиционно хүсэн[...] верховно командованиин шт[...] мэдээсэлгэ соо иигэжэ хэлэ[...] гэбэл: союзнигууд Неймеге[...] зүүн-урдуур нэбтэрэн гара[...] тон түбэгтэй газараар добто[...] үргэлжэлүүлбэ. Вилерһээ (Р[...]скэ область) урдуур союзни[...]дай частьнууд Рейхсвальдск[...] модон худар нэбтэрэн [...]жо, Шоттхейдые эзэлэн [...] Плендэ абтагшадай тоо 3 [...] гаран хүн болоһон байна.

Артиллерийскэ ба мино[...] эршэмтэ буудалгын хэгдэжэ[...] һаншье мүртэнь, союзниг[...] сэрэгүүд Шваммэнаульска[...] тиный хойто захада х[...] Урфтальска плотинаһаа үһа[...] һан бүхы каналнууд һан[...]даа. Тэрээн дээрэһээ Рур мү[...] үһан 3 фута нэмэбэ. Союзн[...] Хазенфельд (Швамменау[...] плотинаһаа зүүгээр 1200 [...] городые эзэлэн абаа. Сою[...]дай патрульнууд тус го[...] зүүгээр ба зүүн-хойгуур[...] мүрэн тээшэ дабшаһан ба[...]

Прюмһээ хойгуурхи ор[...] союзнигууд Нейендорфые [...]жэ Виллььералта хүрэбэ.

Воллендорфһоо баруун-х[...] 2,5 миллидэ байһан газ[...] Сюр мүрэнэй нүгөө талын [...] дээрэ ябуулгаа хэжэ байһа[...] юзнигуудай частьнууд зүү[...]ноо милиин 4-эй 3 хүби [...] газарта урагшаа дабшаа.

Рейндэ ойро Хагенүһаа [...]рүүр союзнигуудай сэ[...] Мотер мүрэниие гаталан [...] Обергофенһаа баруун-х[...] түмэрзамай станциие [...] абаа. Обергофениие сэ[...] ябуулганууд үргэлжэлһээр. [...]сан болбол Друзенхеймтэ [...] союзнигуудта эрид шанга [...] гүүсэлтэ үзүүлбэ. Дайсан[...]рэгүүд хүсэтэйгөөр танк[...] дэмжэгдэжэ контратака хэ[...]рэнэй эсэстэ союзни[...] частьнууд сухарха баатай [...]һон байна.

Кольмарска мешээтые үса[...] ябуулгануудай ябаса дунду[...]дэн бүлэг хүнүүд илендэ а[...]

Союзнигуудай авиаци дай[...] эдлэб объектнуудта добтол[...] ябадалаа үргэлжэлүүлээ. [...] бомбардировщигууд февр[...] 10-ай һүнэ Ганновертэ до[...] хэбэ. Хүнгэн бомбардиров[...]дай ондоо соединенинууд [...] Рейне-Гам-Кельн гэгэг дүрб[...] газарта байһан дайсанай [...] гүүрэй бөөгнэрэгэ хүдар б[...] һүнөөгөө сохилтонуудые хэ[...]

ЛОНДОН, февралиин [...] (ТАСС). Дундада далай [...] дайлалдажа байгаа союзни[...] зэбсэгтэ хүсэнүүдэй штаба[...] дээсэл соо хэлэгдэхэнь [...] Италида 5-дахи армиин [...] дээрэ союзнигуудай патрул[...] эдибхитэ ябуулганууды [...] хэдэн пунктда дайсанай [...] газар хүдар горьтойхоноор [...] орбо. 8-дахи армиин фронт[...] түрүү позицинуудтахи [...] хубилалтагүйгөөр үлэһэн ба[...]

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАН[...]

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул Ленина, 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23 АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем переводов —6-03 (2 зв.); объявлений—2-62 (2 зв.).

Н—00293. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР Тираж [...]